

Fylkeskommunale oppgaver i en modernisert kommunesektor

Bakgrunn

Regionalsjefkollegiet utarbeidet sommer/høst 2012 et notat som beskriver utfordringer til fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør. Arbeidet ble gjennomført av Regionalsjefene/Dahle/Skage og Skuggen Hoff.

På «bestilling» fra ordførerkollegiet i november 2012, laget NIVI et notat om «Fylkeskommunens arbeid med areal- og transportplaner – vår 2013.

Etter diskusjon i et fellesmøte mellom REGAU og FRAU ble det satt i gang et FoU-prosjekt som skal kartlegge hvordan stat og kommune opplever at FK har fylt rollen som «regional utviklingsaktør». NIVI skal levere før jul 2013.

På møtet i rådmannskollegiet 27.6.2013 om fylkeskommunenes fremtid, ble dette temaet lagt som et prioritert område for kollegiet fremover.

REGAU diskuterte samme tema på møte 28.8.2013 og vedtok å fremme et forslag til et vedtak om et arbeid om dette i ordfører-/rådslederkollegiet i dette kollegiets møte 11.9.

Vedtaket ble behandlet i FRAU og REGAU samt i kollegiemøter før presentasjon for ordfører-/rådslederkollegiet på sommermøtet 11.9.2013.

Følgende vedtak ble fattet:

- Et samlet ordfører-/rådslederkollegium forventer at fylkeskommunene trekkes aktivt med i statens diskusjoner og prosesser om eventuelle endringer i kommunestruktur, herunder regionalt nivå.
- Kollegiet gir samtidig rådmannskollegiet i samarbeid med KS i oppdrag å utforme forslag til en prosess og et arbeidsopplegg med mål om å ivareta/utvikle de fylkeskommunale oppgaver til innbyggernes beste.
- Kollegiet forutsetter at oppgaveoverføring fra regional og sentral statsadministrasjon til folkevalgt nivå inngår i vurderingene.

Rådmannskollegiet drøftet dette på møtet den 17.10.2013 og vedtok opprigging av arbeidsgruppe og mandat for arbeidsgruppen. Dette ble presentert for ordfører-/rådslederkollegiet på møte den 22.11.2013.

Arbeidsgruppen består av

Rådmann Tore Eriksen – Sogn og Fjordane fylkeskommune – leder
Rådmann Rune Haugsdal – Hordaland fylkeskommune
Regionalsjef Elisabeth Dahle – Østfold fylkeskommune

Ass. Regionalsjef Jørn Rangnes – Vestfold fylkeskommune
Næringsjef Asbjørn Rasch – Troms fylkeskommune
Samferdselssjef Vidar Ose – Vest Agder fylkeskommune
Fylkesopplæringsjef Inge Myklebust – Oppland fylkeskommune

Sekretariat dekkes av KS v/ Tommy Hernes

Arbeidsgruppen har fått følgende mandat:

- Arbeidsgruppen skal bidra med faglige innspill til ordfører-/rådslederkollegiet i møtepunkter mellom regjering/Storting og kollegiet.
- Arbeidsgruppen skal i samarbeid med fylkesrådmannskollegiet fremme aktuelle saker som krever politiske vedtak enten i ordfører-/rådslederkollegiet eller i hver enkelt fylkeskommune.
- Viktige oppgaver som fylkeskommunene i dag har ansvaret for skal kartlegges. Det skal vurderes hvordan disse best kan forvaltes i en fremtidig helhetlig struktur i kommunal sektor inkludert et folkevalgt regionalt nivå. Det skal i denne sammenheng legges spesiell vekt på det demokratiske perspektivet på lokalt og regionalt nivå.
- Det skal også kartlegges hvilke oppgaver utover rene kontroll og tilsynsoppgaver i regional stat og sentral statlig administrasjon som vil være mer formålstjenlig å overføre til folkevalgt regionalt eller lokalt nivå i tråd med regjeringens målsetting om et lavest mulig beslutningsnivå i forvaltningene av de enkelte oppgaver.
- Arbeidsgruppa bør likeledes kartlegge/vurdere om det finnes kommunale oppgaver som ut fra sin karakter krever ytterligere behandling i regional sammenheng før kommunale vedtak bør gjøres.

Rådmannskollegiet la følgende premisser til grunn for arbeidet:

- Oppgaver bør legges til lavest mulig effektive nivå.
- Oppgaver som krever utøvelse av regionalpolitisk/ lokalpolitisk skjønn og vurdering bør legges til folkevalgte organer på regionalt eller lokalt nivå.
- Oppgaver som av ulike årsaker ikke skal la seg påvirke av regional-/lokalpolitiske oppfatninger og/eller regional-/ lokalpolitiske forhold, og som derfor er kjennetegnet av standardisering, regelorientering og kontroll, bør i utgangspunktet være et statlig ansvar.
- Staten bør ha ansvaret for oppgaver som gjør krav på sentrale beslutninger og som forutsetter et nasjonalt helhetsgrep for god oppgaveløsning.
- Oppgaver som krever stor grad av koordinering/samordning, og/eller oppgaver som har store kontaktflater med hverandre, bør legges til samme forvaltningsorgan.
- Det må tas hensyn til at Stortinget og/eller regjeringen vil kunne vedta prinsipper og føringer utover de her nevnte. Arbeidsgruppa bør i så fall tilpasse sitt arbeid.

Arbeidsgruppa har gitt seg selv følgende retningslinjer for arbeidet

Arbeidsgruppa velger selv arbeidsform og arbeidsprosess, men skal holde fylkesrådmannkollegiets arbeidsutvalg oppdatert på omfang og framdrift.

Arbeidet skal konsentreres om alle oppgaveområder:

Forvaltning

Tjenesteleveranser

Utvikling

Gruppen skal vurdere oppgaver opp mot innbyggere ikke struktur eller grenser.

Oppgavefordeling skal vurderes etter «kritisk mengde» av innbyggere.

Arbeidsgruppen skal legge fram en underveisrapport til fylkesrådmannskollegiets sommersamling juni 2014, og en sluttrapport innen 31. desember 2014.

28.11.2013TH